

Саопштење за јавност Светог Архијерејског Сабора *Саопштење за јавност Светог Архијерејског Сабора Српске Православне Цркве са редовног заседања одржаног у манастиру Жичи и Београду од 9. до 18. маја 2019. године*

Овогодишње редовно заседање Светог Архијерејског Сабора Српске Православне Цркве започето је 9. маја у манастиру Жичи, првом седишту аутокефалне Српске Цркве, а 800-годишњицу те аутокефалије, пуне црквене самосталности, великог дара Божјег и великог дела Светога Саве, прослављамо ове године. После свете саборне архијерејске Литургије и призива Светога Духа у храму манастира Жиче одржане су, под председништвом Његове Светости Патријарха српског г. Иринеја, прве саборске седнице у самом манастиру, 9. и 10. маја, да би Сабор наставио са радом у Патријашком двору у Београду од 11. маја до завршетка овогодишњег заседања. У раду Сабора учествовали су сви епархијски архијереји Српске Православне Цркве осим Епископа западноевропског г. Луке.

На почетку прве саборске седнице Његова Светост Патријарх је присутним епископима упутио, по устаљеној пракси, приступну поздравну реч, у којој је указао на суштинска питања живота и мисије Српске Православне Цркве у савременом свету, препуном, с једне стране, великих духовних изазова и искушења, а са друге стране и отворених могућности за рад на духовној обнови нашег народа.

Већ на самом почетку свога рада Сабор је изузетну пажњу посветио богослужбеном прослављању и духовно-културном обележавању великог јубилеја, осамстогодишњице стицања аутокефалног статуса наше Цркве (1219 - 2019), како на нивоу читаве Цркве у манастиру Жичи и у Београду, у октобру, тако и по свим њеним епархијама. Ваља истаћи да ће прослава бити настављена и током читаве идуће, 2020. године, а одлучено је и да се те исте године молитвено и свечано обележи још један значајан јубилеј – стогодишњица уједињења покрајинских Цркава у једну јединствену Српску Православну

Цркву и васпостављања њеног статуса аутокефалне Патријаршије.

На позив Сабора, Патријаршију су посетили председник Републике Србије г. Александар Вучић и председавајући Председништва Босне и Херцеговине г. Милорад Додик. После заседања, у свечаној дворани за пријеме, Сабор је са дужном пажњом саслушао излагања двојице српских лидера о стању и проблемима нашег народа у Србији и Републици Српској, али и шире, као и о напорима и неравноправној борби са моћницима за очување Косова и Метохије у саставу Србије и о подршци и свеобухватној помоћи државе Србије нашем народу да опстане на најсветијој српској земљи, Косову и Метохији, и, паралелно, о братској сарадњи државних органа, образовних и културних установа и свих осталих носилаца јавне одговорности у Србији и у Републици Српској, на добро нашег народа с обе стране Дрине и на његово опште добро, ма где да живи.

Током Сабора одржана је и седница Централног тела за довршење Спомен-храма Светог Саве на Врачару, са извештајем о свим досадашњим радовима, извршеним уз велику помоћ државе и прилозима побожног народа, нарочито о постављању мозаикâ од стране руских уметника, и најавом свечаног великог освећења Храма следеће године.

Као и сваке године, Сабор се позабавио и питањима црквене просвете и стварањем услова за нормално функционисање Патријаршијске библиотеке и Музеја и Архива Српске Православне Цркве. Изабран је нови вршилац дужности ректора Богословије Светог Арсенија Сремца у Карловцима, протојереј мр Јован Милановић. Расправљало се и о сарадњи Цркве са надлежним органима Србије у процесу ревитализације Сремских Карловаца и стварања услова за његову нову - у ствари стару - улогу важне духовне, културне и образовне кошнице српског народа.

Измењен је датум празновања светог Пајсија, патријарха пећког: уместо 2/15. октобра његов спомен ће се вршити 3/16. октобра на основу новооткривеног записа на његовим светим моштима.

Са жалошћу је констатовано деловање разних расколника и секташа.

Саслушани су и анализирани извештаји о раду Светог Архијерејског Синода и епархијских архијереја, као и добротворне фондације „Човекољубље” и других

фондација и служби Српске Православне Цркве у протеклом периоду.

Извршена је арондација појединих епархија тако што је Епархија бањалучка уступила један број црквених општина, односно парохија, Епархији бихаћко-петровачкој, а Епархија зворничко-тузланска Епархији дабробосанској.

Сабор је једногласно доделио орден Светог Саве првог степена др Димитрију (Тракателису), донедавно архиепископу америчком у јурисдикцији Цариградске Патријаршије, за његову љубав и добротинства учињена епархијама наше Цркве у Америци.

Размотрено је и стање наше Цркве у такозваном региону, односно у државама створеним на развалинама бивше Југославије, при чему је констатовано да су анимозност и дискриминација у односу на нашу Цркву присутне, у већој или мањој мери, готово свуда - у Хрватској, Босни и Херцеговини, Северној Македонији, а нарочито у Црној Гори, где је недавно потврђен антиевропски и антицивизацијски предлог закона о Црквама и верским заједницама. Тим нацртом закона се специјално и намерно дискриминишу Епархије црногорско-приморска и будимљанско-никшићка, а предвиђа се чак и отимање светих храмова и њихово проглашавање за власништво државе (!). Таква решења укидају неотуђиво право грађанина на слободу вероисповести и савести и представљају директно мешање у унутрашње црквене послове. Ту су и покушаји насилног одузимања светиња у корист канонски и реално непостојеће „Црногорске Православне Цркве” и претње да ће бити срушене поједине богомоље (црква на планини Румији и крстионица на Превлаци). Наравно, свуда - и у Црној Гори, и у Хрватској, и другде - има не мало часних појединаца и читавих заједница и организација које се залажу за правду и слободу свих. Тешко је и стање наше аутономне Охридске Архиепископије у Северној Македонији, где тренутно нема директног прогона архиепископа Јована, епископа, клирика, монаха и верника, али им стално над главом виси Дамоклов мач новог судског гоњења. Упркос томе, наша Црква је и даље, као и до сада, за дијалог са тамошњом Црквом која већ деценијама пребива у расколу и за решење проблема на аутентично канонској основи.

Епископ западноамерички Максим је изразио жаљење због своје несмотрене и непримерене изјаве у једном интервјуу да је Свети Сава на неканонски начин издејствовао аутокефалију Српске Цркве. Та изјава је многе саблазнила. Изјавио је пред Сабором да прихвата да је Свети Сава поступио беспрекорно, по светим канонима, приликом стицања аутокефалије и, најзад, затражио и добио опроштај од Сабора.

Поводом јавних ставова за обавезну вакцинацију деце или против ње, Сабор сматра да треба уважити разлоге научне медицине, али и бојазан родитеља од њеног примања.

Највећи проблем Православне Цркве данас јесте црквени раскол у Украјини и промашени покушај Цариградске Патријаршије да тај проблем реши „преко колена”, на своју руку, без дијалога са канонском Црквом у Украјини и са Руском Православном Црквом као целином и без свеправославног саветовања. С тим у вези, Сабор остаје при свом досадашњем ставу: наша Црква не признаје новоустановљену парацрквену структуру у Украјини, на чијем челу су грађани Денисенко и Думенко, а налази се у литургијском и канонском општењу само и искључиво са канонском Украјинском Православном Црквом, на чијем челу се налази Његово Блаженство митрополит Онуфрије, и са свим осталим канонским Православним Црквама.

Сабор по ко зна који пут изражава своју запрепашћеност и огорченост услед неканонских упада епископа и свештеника Румунске Православне Цркве у епархије Српске Православне Цркве у Источној Србији.

Односи са Римокатоличком Црквом и са Црквама Реформације у Србији, као и са Исламском заједницом Србије, традиционално су добри и коректни, што се, нажалост, не може рећи за односе са одређеним круговима Римокатоличке Цркве у Хрватској и Исламске заједнице у Босни и Херцеговини.

Чланови Светог Архијерејског Синода у новом сазиву су митрополит дабробосански Хризостом и епископи бачки Иринеј, шумадијски Јован и крушевачки Давид.

Доставља: епископ бачки Иринеј,
портпарол Српске Православне Цркве

[Преузето са: http://www.spc.rs/](http://www.spc.rs/)